

Θα είναι η Πέμπτη 15 Μαρτίου 2012 η «μαύρη Πέμπτη» της Μεταπολίτευσης; Θα ξεκινήσει από την Αθήνα ένα διεθνές ντόμινο που θα επιβεβαιώσει την προφητεία των Μάγια για το τέλος του κόσμου το 2012; Στις 9½ εβδομάδες που μεσολαβούν από σήμερα ως τις 15 Μαρτίου, όταν θα πρέπει να πληρωθεί (ή να έχει «κουρευτεί»...) το ομόλογο-γίγας των 14,5 δισ. ευρώ θα δοκιμαστούν τα νεύρα και θα μετρηθεί το ανάστημα των «παικτών» που λαμβάνουν τις αποφάσεις στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Ο πρωθυπουργός κ. Λουκάς Παπαδήμος γνωρίζει το μέγεθος της ιστορικής πρόκλησης στην οποία η Ελλάδα καλείται να ανταποκριθεί με όπλα ένα ελαττωματικό τρικέφαλο κυβερνητικό σχήμα και έναν διαλυμένο κρατικό μηχανισμό. Παρ' όλα αυτά, ο Πρωθυπουργός φέρεται να μην έχει χάσει τη (συγκρατημένη...) αισιοδοξία του ότι στις προσεχείς 9½ εβδομάδες θα διαψευστούν οι Θωμάδες και θα αποτραπεί το «απόλυτο στριπτίζ» του πολιτικού συστήματος και της χώρας.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ψυχρός προεκλογικός αέρας – εντός και εκτός ΠαΣοΚ – παγώνει τα κίνητρα και αποδυναμώνει τον μεταρρυθμιστικό οίστρο πολυδιαφημισμένων πολιτικών που δυσκολεύονται να περπατήσουν στους δρόμους των εκλογικών τους περιφερειών χωρίς αστυνομική προστασία. Ο κ. Γ. Παπανδρέου δοκιμάζει τα όρια της πολιτικής λογικής προκειμένου να επιτύχει μια διά βίου προσκόλληση στην καρέκλα της Ιπποκράτους, οι κκ. Γ. Καρατζαφέρης και Μ. Βορίδης προαναγγέλλουν με κάθε ευκαιρία στις ιδιωτικές συζητήσεις τους την άμεση αποχώρηση από την κυβέρνηση ενός ΛΑΟΣ που φυλλορροεί στις δημοσκοπήσεις, ενώ στη Συγγρού ο κ. Αντ. Σαμαράς και οι επιτελείς του μετρούν με ζυγαριά ακριβείας το πολιτικό κόστος της παραμικρής πρωτοβουλίας. Τρεις είναι οι άμεσες προτεραιότητες του Πρωθυπουργού για να αποφευχθούν τα χειρότερα: πρώτον, η κυβερνητική σταθερότητα και η αποτροπή των ξαφνικών εκλογών· δεύτερον, η πραγματοποίηση του «δεύτερου κύματος» εσωτερικής υποτίμησης που απαιτεί η τρόικα και χρειάζεται μια εθνική οικονομία χωρίς εθνικό νόμισμα· τρίτον, η εξασφάλιση δεσμεύσεων από τους εταίρους ότι η χρεοκοπία θα είναι ελεγχόμενη και η ανταλλαγή ομολόγων οργανωμένη, κάτι που πρακτικά σημαίνει ότι θα καταβληθούν εγκαίρως τα κεφάλαια που θα απαιτηθούν για την αναστήλωση του τραπεζικού συστήματος μετά τον ακρωτηριασμό των τοποθετήσεών του σε ελληνικά ομόλογα.

Τα τηλεφωνήματα
Ο Πρωθυπουργός εξήγησε προ ημερών στους «επιφανείς του συνδικαλισμού» ότι το «δεύτερο κύμα» εσωτερικής υποτίμησης είναι απαραίτη-

ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ του Πρωθυπουργού κ. Λ. Παπαδήμου είναι η κυβερνητική σταθερότητα και η αποτροπή ξαφνικών εκλογών

Ως τις 15 Μαρτίου θα μετρηθεί το ανάστημα των «παικτών» σε Ελλάδα και Ευρώπη

Οι 9½ κρίσιμες εβδομάδες

Η εσωτερική υποτίμηση, το Μνημόνιο Plus και η κόκκινη γραμμή του Λ. Παπαδήμου

το για την επανεκκίνηση της οικονομίας. Ταυτόχρονα ξεκίνησε τηλεφωνικές επαφές – που δεν ανακοινώνονται – με την καγκελάρια κυρία Ανγκελα Μέρκελ, τον πρόεδρο της Γαλλίας κ. Νικολά Σαρκοζί, τον επικεφαλής της ΕΚΤ κ. Μάριο Ντράγκι, την επικεφαλής του ΔΝΤ κυρία Κριστίν Λαγκάρντ και τους προέδρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κκ. Χέρμαν βαν Ρομπάι και Ζοζέ Μπαρόζο αντίστοιχα. Τέλος, άμεσα θα υπάρξουν συνομιλίες σε ανώτατο επίπεδο με τον Λευκό Οίκο. Στόχος – που ωστόσο δεν επιβεβαιώνεται – είναι να ζητηθεί η άσκηση

πίσης των ηγετών προς τους πισωτέες (για να συμμετάσχουν στο PSI) και προς το ΔΝΤ (για να αποφευχθεί μια νέα αυστηροποίηση των κριτηρίων για τη βιωσιμότητα του χρέους). Παράλληλος στόχος είναι να εξασφαλιστεί η διεθνής πολιτική και χρηματοοικονομική υποστήριξη που απαιτείται προκειμένου, αν χρειαστεί, ο χαρακτήρας της αναδιάρθρωσης από εθελοντικός να καταστεί υποχρεωτικός.

Οι διαπραγματεύσεις
Με την απόφαση της τρόικας στην Αθήνα θα κηρυχθεί η έναρξη μιας διαπραγματεύσεως για την αιρεσιμό-

τητα (conditionality) του Μνημονίου Plus η οποία θα διαρκέσει (αν δεν διακοπεί...) δύο ή τρεις εβδομάδες. Παρά το γεγονός ότι η τρόικα και το Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο (IIF) αναμένουν το έλλειμμα του 2011 να αποδειχθεί διψήφιο, ανώτατες πηγές του υπουργείου Οικονομικών επαναλαμβάνουν τα ευχολόγια των αρχών Σεπτεμβρίου ότι δεν θα ζητηθούν νέα χαράτσια. Ελπίζουν ότι αυτή τη φορά δεν θα διαψευστούν, όπως έγινε τότε που το «ηλεκτροσόκ της ΔΕΗ» επιβλήθηκε στον κ. Ευ. Βενιζέλο και κατέστρεψε τη φιέστα της ΔΕΘ. Αν υποθέσουμε ότι η Βουλή θα επικυρώσει το Μνημό-

νιο Plus χωρίς να πυρποληθεί, τότε θα υπάρξουν τα κεφάλαια για την πραγματοποίηση της αναδιάρθρωσης του χρέους στο επιθυμητό ποσοστό, διαδικασία που θα κρατήσει περίπου τρεις εβδομάδες. Σύμφωνα με το «καλό σενάριο», θα ψηφιστεί πρώτα μια σύμβαση για τη χρηματοδότηση του PSI. Μετά την ολοκλήρωση του PSI θα ψηφιστεί μια δεύτερη σύμβαση για την έγκριση του ακριβούς ύψους των κεφαλαίων που θα χρειαστούν για τη χρηματοδότηση του κράτους ως το 2015 μετά την αφαίρεση του οφέλους από την περικοπή.

Κόκκινες γραμμές
Όπως επισημαίνει ανώτατος κυβερνητικός, «ελπίζουμε η κυβερνητική συμμαχία να αντέξει για να μην καταλήξουμε όλοι μαζί στη Γυάρο σε μερικές εβδομάδες». Σύμφωνα με την εκτίμηση αυτή, χρόνος για εκλογές πριν το PSI δεν υπάρχει και το Μνημόνιο Plus πρέπει να ψηφιστεί από την παρούσα Βουλή. Κατά συνέπεια, το Μαξίμου δεν συμμερίζεται τις «κόκκινες γραμμές» που θέτει ο κ. Σαμαράς π.χ. για το θέμα της περικοπής των επικουρικών συντάξεων και την άρνηση της ΝΔ να συμμετάσχει στη σχετική διαπραγμάτευση. «Ακούω από διάφορες πλευρές για “κόκκινες γραμμές”» είπε ο κ. Παπαδήμος στο Υπουργικό Συμβούλιο της Τετάρτης.

«Για μένα “κόκκινη γραμμή” είναι η σωτηρία της χώρας και η διασφάλιση ενός ασφαλούς μέλλοντος για τους πολίτες της. Αυτή είναι η αποστολή αυτής της κυβέρνησης και αυτήν πρέπει να υπηρετήσουμε με κάθε δύναμη που διαθέτουμε». Ωστόσο, ο Πρωθυπουργός εκφράστηκε θετικά σε συνομιλητές του επειδή το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την απελευθέρωση του επαγγέλματος των ιδιοκτητών φορτηγών και των δικηγόρων.

Οι συζητήσεις στην Bundesbank

Εναλλακτικό σχέδιο για διπλό νόμισμα

Το «δεύτερο κύμα» εσωτερικής υποτίμησης θα επιτευχθεί με τη μείωση κατά 20% των κατώτατων μηνιαίων αποδοχών από τα 870 ευρώ (προκύπτει όταν το γινόμενο των 14 μισθών διαιρεθεί με τους 12 μήνες) για να «προσγειωθεί» κάπου μεταξύ των 650 ευρώ της Πορτογαλίας και των 747 ευρώ της Ιταλίας και της Ισπανίας. Στο θυσιαστήριο αναμένεται να καταλήξουν ο 13ος και ο 14ος μισθός, η ωρίμανση (μπόνους 2,5% ανά τρία χρόνια), ενώ και οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων θα μειωθούν – ενδεχομένως κατά 10% συνολικά εφόσον η καταβολή γίνει μέσω ενός νέου ηλεκτρονικού συστήματος. Τέλος, οι αποδοχές στις πρώην ΔΕΚΟ όπως ο ΟΤΕ θα εξισωθούν με τις αποδοχές στον ιδιωτικό τομέα. Ωστόσο η τρόικα αρνείται να θέξει το θέμα του ακριβού ευρώ (το νόμισμα έχει ανατιμηθεί κατά 30% τα τελευταία 10 χρόνια) που μεγεθύνει τις θυσίες και εξανεμίζει τις ωφέλειες της εσωτερικής υποτίμησης. Πάντως χωρίς εσωτερική υποτίμηση – καλώς ή κακώς – δεν θα υπάρξει Μνημόνιο Plus και ενδεχομένως τότε θα ζητηθεί από την Ελλάδα να συνααινέσει σε μια ελεγχόμενη επιστροφή στη δραχ-

μή για να επιβληθεί υποτίμηση διά της νομισματικής οδού. Η δραχμή θα κυκλοφορεί στην αγορά ταυτόχρονα με το ευρώ, όπως γινόταν για τρεις μήνες στις αρχές του 2002. Η ΕΚΤ θα εγγυηθεί το σύνολο των καταθέσεων σε ευρώ, αλλά η καταβολή μισθών θα γίνεται σε δραχμές. Πρόκειται για ένα εναλλακτικό σχέδιο που, σύμφωνα με ασφαλείς πηγές του «Βήματος της Κυριακής», έχει συζητηθεί στη γερμανική κεντρική τράπεζα Bundesbank. Πρόκειται για ένα σενάριο υψηλού κινδύνου και ουδείς μπορεί να προεξοφλήσει αν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς απροσδόκητους κλυδωνισμούς για ολόκληρη την ευρωζώνη. Προσωπικότητες της Αριστεράς και – κρυφίως... – της ΝΔ προτιμούν λύσεις αυτού του είδους διότι εκτιμούν ότι η εσωτερική υποτίμηση θα εξουθενώσει την οικονομία και θα εξαριώσει την κοινωνία. Υποστηρίζουν την πλήρη χρεοκοπία και την ελεγχόμενη επιστροφή στη δραχμή από τη διατήρηση ενός νομίσματος κατάλληλου μόνο για τη Γερμανία μέσω ενός PSI που διά των νέων – υπό αγγλικό δίκαιο – ομολόγων θα δεσμεύσει πλήρως τον δημόσιο πλούτο και τη λήψη αποφάσεων στον τόπο για πολλές δεκαετίες...

Η χώρα περνάει στον τέταρτο χρόνο κρίσης μέσα σε κλίμα διάχυτης αβεβαιότητας. Οι φόβοι για κατάρρευση δύο μήνες πριν ανακόπηκαν. Οι θετικές προσδοκίες όμως παραμένουν ακόμη στη σκιά του φόβου. Αν δεν κινηθούμε με αυτοπεποίθηση και διάθεση να ξεφύγουμε από

το σήμερα και αν δεν σταματήσουμε να σερνόμαστε στην τροχιά μιας ιδεολογικής και παλαιοκομματικής οπτικής, καμία θετική προοπτική δεν θα μπορέσουμε να δώσουμε στον έλληνα πολίτη. Η ιδεολογία που προπαγανδίζεται είναι ότι δεν υπάρχει διέξοδος. Ναι, δεν υπάρχει δι-

έξοδος, αλλά για όσους δεν ενδιαφέρονται να δημιουργήσουν διέξοδο. Ίσως γιατί μια εθνική διέξοδος θα σήμαινε την κατάρρευσή τους. Ίσως γιατί η μόνη διέξοδος για να μην καταρρεύσουν όσοι βλέπουν αδιέξοδα είναι η ίδια η κατάρρευση της χώρας.

Οι εβδομάδες που έρχονται πρέπει να είναι μεστές από προτάσεις για ένα εθνικό σχέδιο εξόδου από την κρίση

As αναλάβουν όλοι τις ευθύνες τους

Αυτό που παίζεται δεν είναι το ευρώ ή η δραχμή αλλά οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές για να πετύχουμε ανάπτυξη

ΤΟΥ
ΤΑΣΟΥ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗ

Μία είναι η κεντρική προϋπόθεση για το πού θα φτάσουμε: να αποφασίσουμε ως κοινωνία ότι, είτε με σύμμαχο είτε χωρίς σύμμαχο το πολιτικό σύστημα, θέλουμε να βγούμε από το τέλμα. Τότε, το πολιτικό σύστημα θα συμμαχήσει, θέλει - δεν θέλει. Σήμερα, πόσοι στηρίζουν πραγματικά τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης και διαρθρωτικής προσαρμογής; Πόσοι μιλάνε με ρεαλισμό για τις εκρηκτικές συνέπειες μιας αποτυχίας; Πόσοι επιδίδονται στο εμπόριο της χίμαιρας; Ο πολίτης δεν ακούει τίποτε που να λέει ότι πρέπει να εργαστούμε, όχι για να ξεγελάσουμε την Ευρώπη αλλά για να ξεπεράσουμε την κρίση. Με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, το πρόγραμμα που καλούμαστε να εφαρμόσουμε ή να διαπραγματευθούμε παρουσιάζεται ως ρετινόλαδο, το οποίο θα έπρεπε να αποφύγουμε με κάθε δυνατό τρόπο.

Οτι το μνημόνιο για ορισμένα ζητήματα θα μπορούσε να προβλέπει διαφορετικές πολιτικές, που, ας μην ξεχνάμε, θα έπρεπε να ήσαν αποδεκτά και από την άλλη πλευρά, μπορεί να είναι σωστό. Ποιος έκανε τον κόπο να προτείνει ένα ολοκληρωμένο, εναλλακτικό, πειστικό και κυρίως ρεαλιστικό και αποδεκτό μεσοπρόθεσμο σχέδιο, που να κάνει ξεκάθαρο τι αποφάσεις και πολιτικές θα ακολουθηθούν στην επόμενη τετραετία γύρω από τα δημοσιονομικά, την ανταγωνιστικότητα, τις επενδύσεις, την απασχόληση, τη φτώχεια ή τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης και ποιες θα ήσαν οι προοπτικές με όλα αυτά; Ποιος συγκεκριμενοποίησε έστω και στο ελάχιστο τι απαιτήσεις έχει το ζητούμενο της ανάπτυξης; Ποιος το κάνει ακόμη και σήμερα; Ο,τι ακούμε είναι κάποιες σκόρπιες ιδέες, φουσκωμένες με μπόλικο πολιτικό βολонταρισμό, με ό,τι δηλαδή οδήγησε στην κατάρρευση.

Το πώς και το πού πάμε όμως είναι θεμελιώδη. Όπως θεμελιώδεις είναι και οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές σε καίρια στοιχεία λειτουργίας της κοινωνίας μας, προκειμένου να πετύχουμε ανάπτυξη και έξοδο από την κρίση. Εννοώ τις αλλαγές στο φορολογικό σύστημα, τη δομή των κρατικών δαπανών, τη διαφθορά, τις έκδηλες ανισότητες στην κοινωνική στήριξη, στην εκπαίδευση, στην πρόσβαση σε θέσεις διαχείρισης χρήματος, σε προνομιακές αμοιβές, σε κοινοτικές επιδοτήσεις. Τις διαρθρωτικές αλλαγές που ιδεολογικά πολεμούνται λυσσαλέα. Γιατί; Γιατί η υλοποίησή τους θα σήμαινε την αποδυνάμωση ενός κλεπτοκρατικού και εξαιρετικά ανισοου και προνομιακού συστήματος και

ΑΠΟ ΤΗΝ κυβέρνηση και ιδίως από τον πρωθυπουργό κ. Λουκά Παπαδήμο ζητήθηκε να αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας για λίγους μήνες, προκειμένου να ολοκληρώσει δύσκολες και θεμελιακές για την τύχη της κοινωνίας διαπραγματεύσεις

Στήριξη της κυβέρνησης Παπαδήμου σημαίνει τήρηση της πολιτικής δέσμευσης που δόθηκε προς τον ελληνικό λαό με στόχο το καλό της χώρας και όχι για να κερδηθεί πολιτικός χρόνος

μια σύγκλιση του κοινωνικά κοροϊδευτικού ελληνικού προς το ευρωπαϊκό υπόδειγμα κοινωνικής δημοκρατίας.

Στην καρδιά των αιτιών της κατάρρευσής μας βρίσκεται ο άνοιξος τρόπος εξέλιξης της ελληνικής κοινωνίας. Χωρίς τις τεράστιες και διευρυνόμενες ανισότητες, ούτε τόσο σημαντικά φορολογικά ελλείμματα θα είχαν δημιουργηθεί, ούτε το παραγωγικό σύστημα και η ανταγωνιστικότητά θα είχαν αποδυναμωθεί τόσο, ούτε οι τεράστιοι κοινοτικοί πόροι που

κατευθύνθηκαν στον αγροτικό τομέα ή δόθηκαν για διάφορα προγράμματα θα είχαν αποτύχει να δημιουργήσουν ένα πιο ισχυρό παραγωγικό και κοινωνικό σύστημα, ούτε οι επενδύσεις σε οπλικό, ιατρικό ή άλλον εξοπλισμό θα συνδέονταν με καταστάσεις ιδιωτικού πλουτισμού εντός και εκτός Ελλάδος. Για να αντισταθμιστεί πολιτικά αυτή η βαθύτερη ανισότητα που χαρακτήρισε δεκαετίες, ακολουθήθηκε μια πολιτική ελλειμμάτων και διογκωμένου χρέους, που πολιτικά δημιου-

γούσαν σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα τη μεγάλη ψευδαίσθηση ότι επιτύχαναν μια σταθερή άνοδο του βιοτικού τους επιπέδου.

Ετσι φτάσαμε ώστε μεταξύ 1989 και 1999 το μεν δημόσιο χρέος να αυξηθεί κατά 95 δισ. ευρώ, το δε ΑΕΠ κατά 80 δισ. ευρώ. Μεταξύ 1999 και 2010 το χρέος αυξήθηκε κατά 213 δισ. ευρώ και το ΑΕΠ κατά 120 δισ. ευρώ. Πίσω από την πραγματικότητα αυτή, το μήνυμα είναι ένα: Αδυναμία να παράγουμε ικανοποιητική ανάπτυξη και συνεχής προσοφυγή σε ξένα δάνεια, για να δίνουμε την ψευδαίσθηση ότι εμείς δημιουργούμε ανάπτυξη. Από τη στιγμή μάλιστα που το προοδευτικό, το αριστερό ή το φιλολαϊκό έφτασαν να ταυτίζονται με ακόμη μεγαλύτερα δάνεια, χρέη και εξάρτηση από τις παγκοσμιοποιημένες χρηματοπιστωτικές αγορές, ήταν αναπόφευκτο να δούμε την κατάρρευση του κοινωνικού κράτους και τη διάλυση του κοινωνικού ιστού.

Από την κυβέρνηση αυτή και ιδίως από τον Πρωθυπουργό ζητήθηκε να αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας για λίγους μήνες, προκειμένου να ολοκληρώσει δύσκολες και θεμελιακές για την τύχη της κοινωνίας διαπραγματεύσεις, από τις οποίες το πολιτικό σύστημα θεώρησε σκόπιμο να αποστασιοποιηθεί. Οποτε και αν καθοριστεί η λήξη αυτού του εγχειρήματος (και περίπου έχει ήδη καθοριστεί), το ίδιο το εγχείρημα πρέπει ως το σύντομο τέλος του να στηριχτεί πολιτικά χωρίς επιφυλάξεις. «Στηριχτεί» σημαίνει ένα πράγμα: τήρηση της πολιτικής δέσμευσης που δόθηκε προς τον ελληνικό λαό με στόχο το καλό της χώρας και όχι για να κερδηθεί πολιτικός χρόνος. Αλλιώς δεν υπήρχε λόγος για όλη αυτή τη φασαρία. Αλλιώς η θεατρική παράσταση ας σταματήσει άμεσα, και ο καθένας να έχει το θάρρος να αναλάβει τις ευθύνες του. Οι εβδομάδες που έρχονται πρέπει να είναι μεστές από προτάσεις για ένα εθνικό σχέδιο εξόδου που θα ξεφεύγουν από τον καφενοβίο δημόσιο λόγο ή τις ιδεοληψίες που οδήγησαν το σκάφος στη Φαλκονέρα. Να είναι εβδομάδες εθνικής αυτογνωσίας και όχι μια διαδικασία υπολογισμού σε ποιον θα πέσει ο μουντζούρης. Στηρίζεται πράγματι το εγχείρημα; Αμφισβητείται;

Η έξοδος από την κρίση θα γίνει με την ανάδειξη νέων αξιών, προτεραιοτήτων και ρυθμιστικών κανόνων. Η χώρα δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς οργανωμένη, αλλά καθαρή από το αμαρτωλό παρελθόν, πολιτική δημοκρατία. Το πολιτικό σύστημα έχει την τεράστια ευθύνη να κάνει την αυτοκάθαρσή του. Κάθαρση από τις ευθύνες που οδήγησαν στην ανεργία πεντακοσίων χιλιάδων ατόμων, στην απόλυτη εισοδήματος όλων και σε πτώχευση αξιών προϋποθέτει πατροκτονία, δηλαδή αποχαιρέτισμό από τα στερεότυπα που προκάλεσαν την κατάρρευση.

Το διακύβευμα

Να μη γίνουμε junk όπως τα ομόλογά μας

Οι διαρθρωτικές αλλαγές είναι το πιο δύσκολο και επώδυνο τμήμα μιας πολιτικής μετασχηματισμού. Χωρίς αυτές τα δημοσιονομικά δεν θα αρκούσαν ποτέ, είτε είμαστε στο ευρώ είτε σε κάποιο βαλκανικό νόμισμα. Εμμονή στον αρνητισμό απέναντί τους θα έχει πολλαπλάσια επώδυνες και δύσκολες συνέπειες. Ανάπτυξη έτσι δεν θα δούμε ποτέ. Η χώρα μας εδώ και καιρό μένει συνεχώς πίσω σε ό,τι αφορά τον παραγωγικό εκσυγχρονισμό και την ανταγωνιστικότητα. Το 2001 ο αρνητισμός απέναντι σε αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα οδήγησε σε λιγότερο από μία δεκαετία στη γενική κατάρρευσή του. Το 2012 ο αρνητισμός απέναντι σε αλλαγές για να δημιουργήσουμε ανάπτυξη θα οδηγήσει σε πρόσθετες καταρρεύσεις. Όπως και στο Ασφαλιστικό, συντηρημένες θα βγουν οι κάθε μορφής αδύναμες κοινωνικές πραγ-

ματικότητες. Κερδισμένες θα βγουν οι κάθε μορφής σκληρές οικονομικές και πολιτικές πραγματικότητες, που θα προσγειώσουν τη χώρα εκεί απ' όπου δεκαετίες τώρα είχε ξεφύγει.

Είναι λάθος ότι στους επόμενους μήνες παίζεται το ευρώ ή η δραχμή. Αυτό που παίζεται είναι αν η χώρα και όσα ξεκίνησε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής το 1976 και συνέχισαν ο Ανδρέας Παπανδρέου το 1981 και ο Κώστας Σημίτης το 1996 θα γίνουν ή όχι και αυτά junk (σκουπίδια, όπως τα ομόλογά μας) ή αν η χώρα θα μετατραπεί σε βραζιλιάνικη φαβέλα και αν το ελληνικό έθνος θα γίνει ένα κατάπτυστο εξωτικό παράδειγμα με το οποίο θα διασκεδάξει η παγκόσμια ειδησεογραφία και θα χαίρονται οι εχθροί μας. Αυτό το διακύβευμα δεν επιτρέπεται να αφεθεί να παιχτεί. Με κάθε μέσο.

Η χώρα δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς οργανωμένη, αλλά καθαρή από το αμαρτωλό παρελθόν, πολιτική δημοκρατία